

Ohjausryhmä oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) suunnittelua varten

Aika: Keskiviikko 29.6.2022 klo 9.00–10.59

Paikka: Sataman Viilu ja Teams-etäkokous

Osallistujat: Osallistujaluettelo liitteenä

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Mikko Tirola avasi kokouksen ja lausui tervetulosanat.

2. Edellisen kokouksen muistio

Muistio toimitettu kokouskutsun liitteenä, hyväksyttiin.

3. JTF-valmistelu ja alueellinen suunnitelma, Pirjo Peräaho, Keski-Suomen liitto

Kuultiin Pirjo Peräahon esitys (liitteenä). Täydennetty alueellinen suunnitelma toimitettu 17.6. TEMiin ja sieltä komissiolle. Peräaho esitteli komissiolta aiemmin saatua palautetta ja totesi, ettei siinä ole merkittäviä vain Keski-Suomea koskeneita huomioita. Kaikkia alueellisia suunnitelmia koskeneet tarkennuspyynnöt on huomioitu.

TEM on avannut lausuntokierroksen 24.6.2022 ja palautteita pyydetty 8.8.2022 mennessä. Kunkin organisaation hyvä katso, haluaako lausua.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) hyväksyy vuosien 2022 - 2024 rahoitussuunnitelman 31.10.2022 mennessä. JTF-ohjelman tekninen aloitus on loka-marras-kuussa; käytännön päätöksenteko pääsee alkamaan vuoden 2023 alkupuolella.

Todettiin, että Keski-Suomessa on myönnettävissä JTF-rahoitusta 22,7 milj.e vuonna 2022, 12,5 milj.e vuonna 2023 ja 3 milj.e vuonna 2024. Tämän vuoden raamista sidonnat tulee tehdä v. 2023 loppuun mennessä ja hankkeet tulee olla maksettuina v. 2026 loppuun mennessä.

Käytiin keskustelu ja esille nousi mm.:

- suuri rahamäärä on positiivinen haaste; tärkeää saada hyviä laajempia hankkeita, myös ylimaakunnallisia
- hyvä olisi olla tiedossa käytön raamit liittyen mm. hakijoiden omarahoitusosuuksiin ja investointimahdollisuuksiin, jotta hankerahaa voidaan hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti -> rahoituksen käytön ehdot viestitään heti lomien jälkeen, mm. yritystukien reunaehdot
- JTF-rahalla voidaan rahoittaa myös ESR-tyyppisiä toimenpiteitä, esim. syrjäytymisen ehkäisyyn ja nuorisotyöttömyyteen liittyen

- tiedostettiin, että hankeosaajista on pulaa, hyvä olisi miettiä uusi konsepteja esim. työpajoja, asiantuntijapalveluostoja. Myös koulutustilaisuuksia hakijoille olisi hyvä järjestää.

4. Hanke-esittely, Juha Ovaskainen, GTK

Merkittiin tiedoksi Juha Ovaskaisen esitys hankeluonnoksesta "Suonpohjien hiilitalouden kytkeminen osaksi hiilimarkkinamekanismia" (liitteenä).

Käytiin keskustelu ja esille nousi mm.:

- varhainen keskustelu ja yhteistyö tärkeää, jotta vältetään päällekkäisyydet
- alueilla, joissa ennallistamistoimenpiteitä, voisi olla tarvetta isommille yhteishankkeille
- kosteikkoviljelyssä kasvien jatkohyödynnettävyydessä parannettavaa (mille aitoa kysyntää)
- turvealueita paljon yksityisessä omistuksessa, olisiko hyvä palkita heitä hyödyllisistä ilmastollisista toimenpiteistä?
- markkinaehtoisuus tärkeää, tukien varassa toimiminen ei ole kestävää

5. Ohjausryhmän onnistumiskeskustelu

Jakaannuttiin ryhmiin pohtimaan ohjausryhmän työskentelyyn liittyviä kysymyksiä. Työskentelyn yhteenveto raportoidaan maakuntahallitukselle.

Kysymykset:

1. Mikä ilahdutti Keski-Suomen JTF-valmistelussa ja ohjausryhmän työskentelyssä?
2. Mitä olisit tehnyt toisin?
3. Parhaat vinkit Keski-Suomen JTF-voimakäynnistykseen?

Ryhmäkeskusteluista esille nousi mm. seuraavaa:

Mikä ilahdutti Keski-Suomen JTF-valmistelussa ja ohjausryhmän työskentelyssä?

- koettiin hyväksi, että ohjausryhmä perustettiin varhaisessa vaiheessa ja oltiin ajoissa liikkeellä
- työhön oltu tyytyväisiä ja kokousten asiantuntijapuheenvuorot olleet hyviä
- konkretia ollut hyvää ja maakunnallinen fokus, yhteinen päämäärä

Mitä olisit tehnyt toisin?

- työskentely oli melko pitkäkestoista ja vaikea oli välillä saada kiinni missä mennään
- pohdittua 'oikeudenmukainen siirtymä'; kohdentuuko oikeasti niille, jotka jäävät ilman työtä?
- jokainen maakunta tehnyt omat suunnitelmansa, olisiko yhteistyötä voinut tehdä enemmän?

Parhaat vinkit Keski-Suomen JTF-voimakäynnistykseen?

- rahoituksen käytöstä tarvitaan selkeät speksit; voiko käyttää investointeihin (ja millaisiin)?
- mitkä omarahoitusosuudet, yritysten budjetit rakennetaan syksyllä, joten tärkeä saada tietoa ajoissa (elokuussa).
- kehittämissyhtiöt varautuvat siihen, että omarahoitusosuudet ovat isoja
- uutta yhteistyötä mietitään, esim. Karstula ja JAMK
- hankeosaajia olisi saatava lisää, mm. yksityinen puoli mukaan ideoimaan
- valtakunnalliset toimijat hyvä koota yhteen ja tehdä yhteistyötä yli maakuntarajojen

6. Kiitos!

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.59.

LIITTEET

JTF-valmistelu ja alueellinen suunnitelma, Pirjo Peräaho
Hanke-esittely, Juha Ovaskainen

Muistion vakuudeksi

Mari Saalamo

OSALLISTUJAT 29.6.2022

	Jäsen		Varajäsen		Taho
pj.	Tiirola Mikko	(X)			Keski-Suomen maakuntahallitus
vpj	Mäkinen Riitta	(X) klo 9.37-10.45			Keski-Suomen maakuntahallitus
	Peronius Päivi	(X)	Salo Hannu	()	Bioenergia ry
	Åkerlund Sari	()	Hiltunen Ari	(X) klo -10.45	Keski-Suomen kauppakamari
	Kajuutti Seppo	()	Jyräkoski Sanna-Mari	(X) klo -10.18	Keski-Suomen Yrittäjät
	Peronius Päivi	(X)			Metsäteollisuus ry
	Suomäki Eero	(X) klo 10.45-10.49	Laahänen Maija	()	MTK Keski-Suomi
	Siikki Matti	()	Puikkonen Hanna	()	SKAL Keski-Suomi
	Lappalainen Minna	(X) klo -10.46	Raiskinmäki Pasi	()	Jyväskylän ammattikorkeakoulu
	Mönkkönen Mikko	(X)	Pesonen Hanna-Leena	()	Jyväskylän yliopisto
	Torvinen Katriina	()			Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
	Lehto Jani	()	Kolström Taneli	()	Luonnonvarakeskus (Luke)
	Meissner Kristian	(X)	Koljonen Saija	()	Suomen ympäristökeskus, SYKE
	Kanervio Pekka	(X) klo -10.46			Keski-Suomen kuntajohtajat
	Kinnunen Janne	()			Keski-Suomen kuntajohtajat
	Piesala Ari	()			Kuntien elinkeinopalvelut / kehittämissyhtiöt
	Piippa Leila	()			Kuntien elinkeinopalvelut / kehittämissyhtiöt
	Kopra Heta	(X)	Paavola Juhani	()	Suomen Luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry
	Laitinen Tuomo	(X)			Keski-Suomen vesi ja ympäristö ry
	Peronius Päivi	(X)	Rantonen Pasi	()	Neova Oy
	Kantola Tuomo	()	Mikkola Tiina	()	Alva-Yhtiöt Oy
	Vilkkilä Tuomo	(X) klo -10.17			Saarijärven Kaukolämpö
	Ruoppila Ahti	(X)			SAK
	Hokkanen Pasi	(X)			STTK
	Melville Pirkko	(X) klo -10.46	Hamarus Päivi	(X)	Keski-Suomen ELY-keskus
	Lehtinen Kari	()	Hälikkä Sohvi	()	Keski-Suomen ELY-keskus
	Hokkanen Pekka	()	Peräaho Pirjo	(X)	Keski-Suomen liitto
	Säynätmäki Tuula	()	Solmula Jouko	()	Keski-Suomen TE-toimisto
	Finne Perttu	(X) klo -10.17	Suikki Anneli	()	Metsähallitus
	Reiman Helena	()			Suomen metsäkeskus
	Forsberg Caius	()			Keski-Suomen maakuntahallitus
	Lyytinen Leena	(X) klo -10.19			Keski-Suomen maakuntahallitus
	Niittymaa Jyrki	()			Keski-Suomen maakuntahallitus
	Laine Hilka	(X) -10.01			Keski-Suomen liitto
	Bayr Suvi	(X)			Keski-Suomen liitto
	Huotari Enni	(X)			Keski-Suomen liitto
	Koponen Hannu	()			Keski-Suomen liitto
	Rautiainen Tero	(X)			Keski-Suomen liitto
	Ovaskainen Juha	(X)			GTK, hanke-esitys
siht.	Saalamo Mari	(X)			Keski-Suomen liitto

X = paikalla

Ohjausryhmä oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) suunnittelua varten

Päätöskokous (9) 29.6.2022 klo 9.00 – 11.00

Asialista

1. Kokouksen avaus
2. Edellisen kokouksen muistio
3. JTF-valmistelu ja alueellinen suunnitelma, Pirjo Peräaho
4. Hanke-esittely, Juha Ovaskainen GTK
5. Ohjausryhmän onnistumiskeskustelu
6. Kiitos!

3. Kansallinen JTF-valmistelu ja alueellinen suunnitelma

BIOTERMINAALIT

- komissaari Ferreiran vastaus ministeri Lintilälle:
 - komissio ei tarkastele kysymystä maailmantilanteen pohjalta eikä puun saannin ehtyminen Venäjältä sellaisenaan muuta bioterminaalien rahoituskelpoisuutta
 - komissio harkitsee rahoituskelpoisuuden kussakin siirtymäsuunnitelmassa erikseen
 - bioterminaalien rahoittamisen tarve perustuttava markkinaehtoisesti tapahtuvaan bioterminaalien rakentamiseen

HUOLTOVARMUUS

- ei kirjauksia, jotka heikentäisivät turpeen käytöstä luopumissitoumuksia

3. Kansallinen JTF-valmistelu ja alueellinen suunnitelma

ALUELAAJENNUS JA PÄÄSTÖVÄHENNYSTAVOITTEET

- Itä- ja Pohjois-Suomen seitsemästä maakunnasta yhteensä 13 maakuntaan ja Pirkanmaan maakunnan neljään kuntaan
- komissio edellyttää laajennuksen hyväksymiseksi, että Suomi nopeuttaa tai korottaa hallituksen sitoumusta turpeen energiakäytön puolittamisesta
 - jokaisen maakunnan osoitettava tahtotila turpeen energiakäytön puolittamistavoitteen nopeuttamiseen ja/tai vahvistamiseen
 - kuvaus jokaisen maakunnan päästöjen vähenemisestä ja maakunnassa päätetyistä ilmasto- ja hiilineutraaliustavoitteista ml. turvetta koskevat tavoitteet vuoden 2030 jälkeen

TYÖLLISYYS, OSAAMINEN JA SYRJÄYTYMINEN

- komissio odottaa tarkennuksia, lisäyksiä ja perusteluja toimenpiteiden pienelle painoarvolle

Alueellisessa suunnitelmassa kehitystarpeet, tavoitteet ja toimenpiteet ennallaan

- **Reilu siirtymä:** Vihreän siirtymän on tapahduttava oikeudenmukaisesti ja sosiaalisesti tasapainoisesti eri seutujen, asukkaiden ja toimialojen lähtökohdat huomioiden.
- **Resurssiviisas talous:** Yritykset edistävät ja tarjoavat kestäviä ja kilpailukykyisiä ratkaisuja lähimarkkinoillaan, kansallisesti ja globaalisti. Liiketoiminta perustuu resurssi- ja materiaalitehokkuuteen, kiertotalouteen sekä luonnonvaratuottavuuteen. Myös digitalisaatio luo mahdollisuuksia uusille ratkaisuille.
- **Hiilineutraali energia:** Vihreä siirtymä edellyttää uusiutuvien energialähteiden osuuden kasvattamista ja kestävien energia-tekniikkaratkaisujen kehittämistä.
- **TKI ja osaaminen:** Vihreä siirtymä edellyttää merkittäviä panostuksia tutkimukseen, kehittämiseen ja osaamiseen.
- **Tuotantoalueiden jälkikäyttö:** Vihreä siirtymä edellyttää ilmastoviisaita ja luonnon monimuotoisuudesta huolehtivaa jälkikäyttöä turvetuotannosta vapautuville alueille.

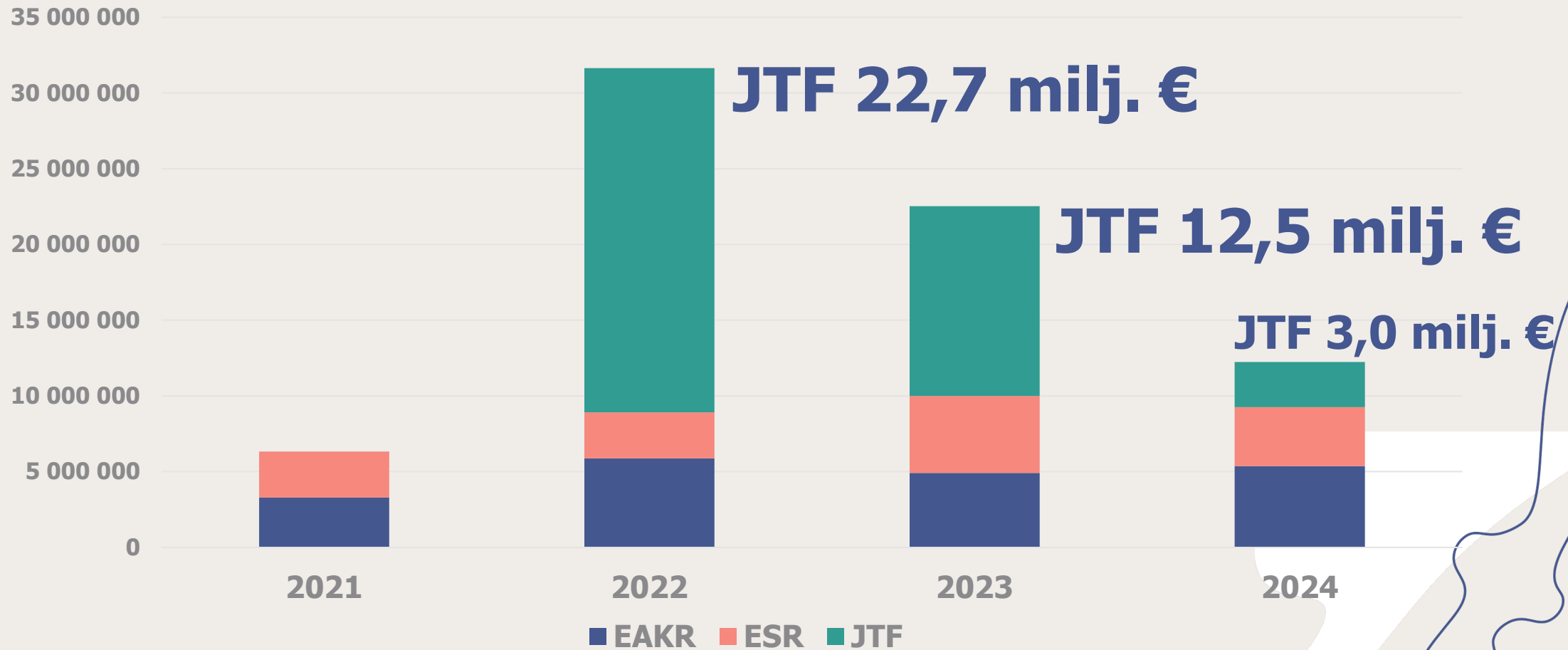

3. Kansallinen JTF-valmistelu ja alueellinen suunnitelma

- täydennetyt alueelliset suunnitelmat TEM:lle 17.6.2022
- TEM avasi lausuntokierroksen 24.6.2022 :
 - Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaan lisättävästä JTF-ohjelmaosioista
 - alueellisista siirtymäsuunnitelmista ja
 - ympäristöselostuksesta
- palautteet **8.8.2022 mennessä lausuntopalvelussa**
- maakunnan yhteistyöryhmän hyväksymä vuosien 2022-2024 **rahoitussuunnitelma** **31.10.2022** mennessä
- tekninen aloitus loka-marraskuussa
- käytännön päätöksenteko vuoden 2023 alkupuolella

Keski-Suomen EU-rahoitus 2021 - 2024

5. Ohjausryhmän onnistumiskeskustelu

- A. Mikä ilahdutti Keski-Suomen JTF-valmistelussa ja ohjausryhmän työskentelyssä?
- B. Mitä olisit tehnyt toisin?
- C. Parhaat vinkit Keski-Suomen JTF-voimakäynnistykseen!

